

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Háboru küszöbén.

A béke mosolygó egén, váratlanul jelent meg a háborus hírek nyugtalanító borulata. A nemzetek aggódva látják a vihar közeledtét. Ez a körülmény annál meglepőbb, mert az uralkodók találkozására, nagy emberek nyilatkozatai, folyton a békét hirdették.

Lesz-e háboru? Ez a kérdés röpköd Európára, sőt az egész világ levegőjében. Minden hatalmasság fél attól, hogy a keleti bonyodalom egész Európát megrázkódtatja. Ez a feltevés annál valószínűbb, mert több nemzet érdeke és vélt érdeke csomósul össze keleten. Minket pedig különösebben érint a háboru kérdése, mert Bosznia, Hercegovina annektálását, Bulgáriának királysággá történt proklamálását, egyes hatalmak terhünkre rótták.

Förrong a világ, a riasztó hírek egymást érik. Bármiként térszkelődnek is azonban sok helyen, háborura nehezen kerül a sor, mert a döntő szerepre hivatott nemzetek, nemzetközi konferencia összehívását ajánlják; mert a háboru viseléséhez pénz is kell nemcsak véráldozat.

Utcai tüntetést rendezni nem nehéz feladat. A fellobbanó harcikedv, nem biz-

tos előjel a háborura. Minden nemzet tudja, hogy egy bekövetkező vérontás, tömérdek áldozatot követel. Jöjjenek bár a riasztó hírek, élésítsék bár a hüvelybe rozsdásodott kardokat, százszor is meggondolja minden nemzet, hogy kitegye-e magát a háboru esélyeinek.

De hiába minden áldozat, ha a nemzetek lenyugózva vannak a pénztelenség átkától, az elemi csapások megismétlődéseinek veszedelmétől. A mostani háboru célja kalandvágy kielégítése nem lehet, mert a nép szegény itt, szegény amott, szegény mindenütt.

Békére és nem háborura van szüksége az egész Európának. Tudjuk ezt mi, tudhatják más nemzetek is. Birodalmunk távol állt a béke megzavarásának gondolatától, midőn Boszniát és Hercegovinát annektálta. Bosznia és Hercegovina tömérdek vér- és pénzáldozatunkban van már és az okkupációtól 30 év telett el, mely nagy idő megérlelte az annektálás végrehajtásának keresztülvitelét. Ezt megérthetik ott, ahol a hadi költségeket üres pénztárban keresgélnek, ahol utcai tüntetésből kényeztetnek az agyon-sarcolt, nélkülözéstől kimerült nép lelkesedésére.

Kenyeret a nép kezebe és nem fegyvert. A fegyveres béke emészti fel

minden fillérünket. Erre sincs szükség. Ez sem illik korunk haladásának keretébe. Békére van szükség és nem arra, hogy százazrek pusztuljanak el, hogy milliók vesszenek a vértenger fenekén. A kockára tett milliókra nyomorban sanyalódó embereknek, a tudománynak, jótékony intézeteknek van szükségük. Van most is elég nyomorultunk, kár volna azok számát harci sebesültekkel szaporítani. Ezt kell megérteni és nem azt, amit az utcai csöcselék kiált, midőn tetzesztős szavakkal hirdetik előtte a berlini szerződés megszegését.

Épen ezért veszélyes játékot üznek azok, akik a puskapor mellett tüzet élesztenek. A nép százazreinek életét kockáztatni, lelketlenség akkor, midőn arra komoly ok nincsen. Mi Hercegovina és Bulgáriát az okkupáció vérkeresztségében jegyeztük el. A bulgáriai eseményért pedig önmagát okolja Törökország. Ezért hiba volna keletet lángba borítani. Tudják ezt azok hatalmak, melyek nem engedik elhamarkodni a végzetessé válható talmihazafiság kifakadásait.

Nem lesz, nem lehet háboru, mert egy esetleges összetűzés, beláthatatlan, az egész Európára kiható mérközésre szolgálhatna okul. Hogy mit jelentene az ilyen hadviselés, arra csak a jövő

T A R C A.**Buesu.**

A csöndes utra már levél pereg,
Nem bólogat a jó akácfa már.
Nem száll elénk dal; illat elveszett —
Csöndben legyünk. Lásd, haldokol a nyár.

Virágosó várt nemrég minket itt
S míg lomb volt, nekünk suttogott a galy,
Nekik kitárta szívünk rejtekeit,
Nekik szólt itt az eltűnt sohaj.

Ölelkező lomb sugva biztatott:
Hajolj szívemre te is, édesem,
S e kis levél, ez árva, elhagyott,
A mi titkunkkal hal meg csöndesen.

Jer, jer végig még egyszer az uton,
Melyről szin, illat, minden elveszett —
E bus haladás csöndesít, tudom —
Kulesold imára kis fehér kezéd! . . .

Asmadai.

Emlékezés.

Ha megunom kis szobám és estjelen
Kis lócámra kiülök a ház elé,
Csengő szavad nem hallom mint valaha,
S vállam puha kis kacsdó nem takarja.

S ha meghallom a kis harang bus szavát,
Fájó szívvel gondolok én tereád,
Mint térdelél le mellém és rebegéd
Áhitattal utánam a Szent ígét.

Igy múlik a hosszú tavasz nyár és tél
De szívemben a fájdalom egyre két,
Érzem, hogy e seb addig be nem hegged
Mig a hűvös hant nem fedi testemet.

Nyiregyháza, 1908. nagysitkei Kiss J.

Egyveleg.

Irta: Pataky

Egy vidéki város, cseppet sem fiatal, és még kevésbé hajdus kereskedője pesti tanoncveiből vidékre hozta azt a szokást, hogy férfikísérő nélküli nőket hol megszólíjjat, hol aként tesz hízogó megjegyzést, hogy az

illető nő meghallhassa. Hogy, egyszerű piszkos szórakozása-e ez az illetőnek, vagy esetleg folytatást is remél, nem tudom, mert nem érdemes az illetővel törődni.

A multkor egy fiatal urilány, testvérjének kis lánykájával sétálgatott és a séta az érdemeket nem szokott kereskedő boltja előtt vitt el, és csak a szembejövők miatt véletlenül maradt el egy lépésre a testvérjének a férje.

A vén képzelgő bolond épen kintállt s egész előre hajolva nézett a fiatal nőre s majd megszólalt:

— Ejnye, de csinos cica!

De meghallotta a férfi is.

— Maga meg egy szemtelen bótos, erre meg arra.

Az érdemek nélkül megkopaszodott kereskedő erre visszahúzódott boltjába.

Hát ez nem járja. Ha ilyen nem urat, nem lehet megbotozni, akkor a bíróság elé kellene állítani.

Mert akármiképen is szól az a bók, de az ilyen becsületsértés. Emiékszem, hogy néhány év előtt a megboldogult Tóth Béla feleségének ennyit sem mondott egy pesti pimasz, s a bíróság elítélte becsületsértésért.

Mert — amint Kossuth apánk fia mondta

Eisler Károly divatáruházában Nyiregyházaán

rendkívüli nagy választékban érkeztek meg az újdonságok ugymint:

kalapok, cipők, nyakkendők, kocsitakarók, vállkendők, harisnyák, fehérneműek, kézimunkák, ruhadiszek, parfümök stb. Telefon 114.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és özv. Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 8 oldalra terjed.

volna képes feleletet adni. Annyi bizonyos, hogy amiket a tartós béke ideje alatt létesített a tehetség és szorgalom, vértengerbe döntheti a háboru pusztítása. Nem lesz, nem lehet háboru, mert nem azon időt éljük, amikor a háboru katonai gyakorlat volt. A mostani fegyverek, a fejlett hadi tudomány országokat dönthet halomra, évszázadok törekvéseinek gyümölcsét pusztíthatja el, amit pótolni alig volna lehetséges.

Jöjjenek, menjenek bár a nyugtalanító hírek, nem tartjuk lehetségesnek a háborut. Mióta az orosz elbizakodottságon, eret vágott a Japánok lelkesedése, a nemzetek óvakodva csörtetik kardjait. Ha mégis kiütne a harc, ez lenne amaz óriási mérközés, melynek az egész világ haladása adná meg az árát. Ez pedig nagyon meggondolandó, mert a győzelmet egyetlen nemzet sem veheti előre biztosnak.

Hősök sirján.

(október 6.)

*Ide jár a hazaszeretet,
Aggodalom, bánat közepett.
Itt hűti ki forró homlokát,
Uj harcokra itt készül tovább.*

*A vértanuk szent hamvánál
Méltyebb oltárt vajjon hol talál?
Panaszát melyik értené? —
Hűség, ihlet innen száll belé.*

*Honszeretet! ne feledd soha,
Merre van a hősök szent pora.
Sird ki magad ott keservesen.
Még vigaszt is lelsz a gyászhelyen.*

Asmadai.

Október 6.

Történetünknek egyik leggyászosabb napja, az a nap, melyen tizenhárom legjobb hősünk, a honszeretetnek legkiválóbb apostolai haltak vértanu halált az aradi Golgothán.

A magyar nemzet 59 éve ünnepli ezt a gyászeretes napot igaz honfiai kegyelettel s mindannyiszor erőt merit az ünneplésből a nemzeti szabadságért való küz-

delemhez s e vérrel áztatott földnek e minden göröngyében szent hazának szeretetéhez.

Az ünneplésből városunk polgársága is évről-évre kiveszi a maga részét felekezeti különbség nélkül. Kivette az idén is. Oda-zarándokolt az evangélikus templomba, ahol a szomorú évforduló alkalmával istentisztelet tartatott s buzgó fohással kereste meg az egek urát, hogy a drága halottaknak adjon égi békességet e hazának boldogságot, a honpolgároknak pedig e haza javáért mindennemű áldozatra kész szívet.

Az ünnepi istentiszteleten ott láttuk a vármegye küldöttségét, élén Mikecz Dezső alispánnal; a kir. törvényszék küldöttségét, élén Kovács István elnökkel; a város küldöttségét, élén Bogár Lajos főjegyző és helyettes polgármesterrel; a kir. pénzügyigazgatóság küldöttségét, élén Eckerdt Elek kir. pénzügyigazgatóval; a kir. adóhivatal küldöttségét, élén Bukna József adótárnokkal; továbbá dr. Wilt György kir. tanfelügyelőt; a főgimnázium, a polgári leányiskola és az ev. népiskola egész tantestületét; a főgimnázium és a polg. leányiskola összes növendékeit; végül igen számos ünneplő közönségét.

Az istentiszteletnek, mely egy egyházi énekkel kezdődött s imádsággal és a Hymnusszal végződött, legmegkapóbb részét képezte Duszik Lajos segédlelkésznek következő szép beszéde:

Szomorú emlékezet gyűjtött össze bennünket, hogy a honfiai kegyelet oltárán engesztelő áldozatot gyujtsunk utolsó nemzeti tragédiánk koszorus szereplőinek, szabadságharcunk dicső hőseinek, az aradi Tizenhárom szellemének.

Mintha ezen oltár előtt egy nagy koporsót látnék... Mig hívő lelkünk az Örökkevalónál keres megnyugvást, honfiai bánatunk e koporsóra sirná könnyeit!

A gyászos emlékezet szárnyain oda száll lelkünk a világsi mezőre, hol „letört a zászló” oda a nagy sirhoz, „hol nemzet süllyedt el”, oda a nagy temetőbe, hova temetni akarták a bilincsbe vert, vérbe fullasztott, árva Magyarországot!...

Ismét eljött e nap, e gyászos Nagypéntek, hogy számon kérje az utódoktól: nem felednek-e még? Ismét emlékezünk... Ismét végigvonaglik szívünkön a mult nagy, szent fájdalma... Ismét belemarkol lelkünkbe a kínos emlékezet... Ismét kilép sirjából az annyiszor eltemetett, annyiszor megcsufolt, csodás, sápadt szellem, mely nem tud megnyugodni, melynek vádoló szava, ébresztő kiáltása itt zeng szüntelen, melynek tekintete

meggyújtja lelkünket, telforralja ereinkbe a vért, látomásokat varázsol szemünk elé... képrázatos fényt, rémes sötétséget... E csodás, meghalni nem tudó, kísérteti járó szellem — egy fogalom, melynek nincs alakja... egy név... egy szám csupán... 1848...
Ismét itt van! Ismét kérdez... Ismet — itél!!

Mintha lelkemet bűvös varázslatba ejtené... Látok letarolt mezőket véres harc-terekké alakulni, teleszórva véres, vonagló hősök tetemeivel... Látok vert sereget bujdokolni, megtépett, átlukasztott zászlaját rejtegetve... Látok óriási sirokat, szinig töltve összecsonkított hullákkal... Ah és látok bitókat emelkedni, rajtuk egy árva nemzet legnagyobb fiait, egy hősi viadal legnagyobb hőseit!!... Hallok puszkadőrejt s vérükben fetregő hősök halálhörgését, utolsó sóhaját... Mindenütt vér, vér...

Aztán látok gyászt, kínzó, emésztő gyászt, mélynél nagyobb, fájdalmasabb nem volt e földön, mely sötét és néma volt, mint a csillagtalan éjféli... Látok egy sebzett, lánera vert oroszlánt, mely bilincseivel önmagát akarta agyonzuzni!...

Ez Te voltál, magyar nemzetem!... Óh Te pihenni nem tudó tetemre hívó szellem, hagy megcsöndesülni fel-feljajduló lelkünket a hit ölében, hagyj erőt meritenünk a jelen, küzdelmeihez, bizalmat a jövő reményéhez — az Urral való beszédből...

Temetése ez a — temetetleneknek!
Gyászolása az — örökké gyászoltaknak!
Nincs itt jaj, nincs már panasz, nincs kiáltó vád, nincs kesergő fájdalom, nincs elfojtott keserv!

A hit csarnoka, az imádság hajléka e szent hely, itt elcsöndesül a fájdalom, itt elpihen a gyötrött kebel, megnyugszik a háborgó szív, itt csak a kegyelem a béke, a szeretet s az örök élet igéje szól... Óh ide jövünk — emlékezni október hatodikán!...

A sirokra nem járunk panaszkodni. — Könyveinket öntjük, virágokat hintünk rájuk és — imádkozunk!

Imádkozunk az elhunyt hősök édes nyugalmáért, az élő unokák számára erőért, hűségért, rendíthetlenségért s a közös gyászoló édes anya boldogságáért!...
Gyászolunk imádkozó hittel.

Susogjon édes altató dalt a szellő, mely a hősök sirja felett szállong!... Mondja el nekik, hogy él még s virul a nemzet, melynek életéért öneltüket áldozák.

Áludjatok békén ti hősök, ti nagyok, álmodjatok egy boldog, szabad, nagy nemzetről... A könny, melyet hű szív sirhal-

— két gyufaszál sem egyforma, két nő lelke, érzése sem egyforma érzésektől háborodik fel.

*

A fenyegető rém még a szomszédban sincs, és már országszerte megindult a védekezés. A miniszter, alispánok, főorvosok nagyban rendelkeznek a nagytisztogatásra.

Városokban, falukban járnak-kelenek, figyelők, hogy hol megfelelő a tisztaság, kiket lehet feljelenteni. Mert hát azt tapasztalják, hogy kevés az érzék a köztisztaság iránt. Tapasztalják, de csak most, mikor a rém terjeszteti szárnyait s fenyeget, hogy halálos szárnyacsapást feljük is kiterjeszti. Városi és falusi házaknál, de falukon még az utcákon is évtizedeken keresztül gyűl a szemét, a takarmány hulladék, illatos az udvar, a házak környéke, de még az utcák is. A városok sem sok példával haladnak előre. Itt van például nálunk is, a piac kellő közepén fedetlenül a bujtosi árok, amibe pedig minden döglött állatot bedobálnak, ami minden szennyet hónapokig, míg a természet el nem oszlatja megtűr, s terjeszti a döglötes, undorító levegőt. Ha a falusi vásárosok e nyitott döglötemető mellett elhaladnak, milyen fogalmakkal haladhatnak kis falujukba. Mit

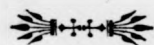
képzhetnek a városról, ahol főispán, alispán, főorvos lakik s akik még sem tartják veszélyesnek az ilyen helyet. Mert elvégre ha az ilyen dolog közegészségellenes, veszélyes, akkor ilyen sokáig nem maradhatna itt.

Nem csak köztisztasági rendeletek kel-
lenek, hanem gondoskodni azok állandó vég-rehajtásáról is.

*

Katonának ment a fiam —
Keserves kenyér ez!
Alig tudnám megmondani,
A szívem mit érez.
Az apai, borus lélek
Kínos aggodalmát,
S benne egy csep büszke öröm,
Enyhítő balzsamát.
Vagy tán csak a hazafiság
Ágaskodik bennem,
S jól esik a „szentoltárra”,
Áldozatot tennem?
Ís fiamat oda adni
Dicső kötelesség,
Ezer éves hazánk körül,
Hogy hiba ne essék?
S voltaképen keblemet a
Hiuság dagasztja,

Mert a délceg katonának,
Én vagyok az atyja?
Dehogy. Nem születtem én ily
Híu, vagy erősnek,
Mért hazudjam magam tehát,
Hiunak, vagy hősnek?
Csak azt hiszem: nagyobb áldás
Szegény országunkra:
Minden gögös hadseregnél,
A polgári munka.
S ha e földet ez a bástya,
Netán cserben hagyja,
Jobban védi az ágyunál,
Az iskola padja.
A munka és a tudomány
Ez az a két angyal,
Mely országunk címerpajzsát
Tartja erős karral.
Mig a kard és puska — noha
Pantheonra vágnak —
Bizony kettős keresztje csak
Minden királyságnak!
Felfeszítva rajt az Isten —
A szeretet képe,
S a két angyal belefulhat,
Fiaink véérébe!

Telefon 129.

ISKOLAI IDÉNYRE

Telefon 129.

gyermek-fehérművek, harisnyák, clott és lüszter kötények jutányos áron.
Napernyők és batist blousok az idény előre haladottságánál fogva mélyen leszállított áron kaphatók **Kohn Ignác**z, női-, férfidivat és rövidáru üzletében.

motokra ejt, ne legyen égető . . . A hant mely szent poraitokra borul, legyen könnyű; ne nehezdedjék reá egy árva nemzet síró, panaszló keserve; a napsugár, mely sirhal-motok hervadt fűszálait bearanyozza, legyen dicső emléketek fénye s ne a letűnő dicsőség leáldozó, alkonyuló bucsusugára! . . .

. . . Vihar volt! . . . Elszállott már a vészes-viharos felleg. . . Elfolyt a nagy vér és könny-özön . . . A nagy pusztulás nyomai: az égett falvak füstölgő romjai, a halomra szórt holttestek, a honuk sorsán kétségbeesett, megőrült lelkek, a tépett szivű özvegyek, a nevükért üldözött árvák, a börtönben aggastyánná vénült ifjak — elmúltak.

A kik sirtak, elköltöztek azokhoz, a kiket sirtak. . .

A gyászfátyolból is szemfedő lett . . .

A hóhérok követték áldozataikat . . .

A bitók, sirkereszttek elkorhadtak, a sírok beomlottak. . .

Elmúltak a „nagy idők”!

. . . De itt hagytak valamit!! . . .

A kurucok álmát, a honvédek lelket égető ábrándját, — a nagy törekvést, mely nemzedékről-nemzedékre száll, mely elbukik s diadalmaskodik újra és újra, melyben egyesülni kell ész, erő s akaratnak, hogy milliók szíve egy vágytól égjen, milliók lelke e nagytól összefűzve egy elhatározásban forrjon össze, melyért — élni szép, de meghalni . . . dicsőség!!

Mert a nagy kérdés még nincs megoldva! . . .

A történetben is benne van keresztény hitünk boldogító alapeszméje — a feltámadás! . . .

Óh dicső mult! Ma még fájdalmas a kegyelet, mit a késő unokákra rósz, de eljő az idő, midőn a kegyelet büszke nemzeti örömmé válik, midőn a temetési gyászos zsolozsmát a husvétii hossanna váltja fel, mert lesz még — hinni kell — lesz még — feltámadás!! . . .

Alispáni jelentés vármegyénk állapotáról.

Hozzá vagyunk már szokva, hogy alispánunk a megyegyűléseket megelőzőleg terjedelmes jelentéseket tesz közé és beszámol a félév minden nevezetesebb eseményéről. És ez jól is van így, mert tájékoztatja vele a felmerült áramlatokról a tisztviselői kart, amely azután köteleességszerűleg azok erősítése illetve gyengítése érdekében eljár. Egyetlen félév sincsen ugyanis anélkül, hogy kóros állapotok ne volnának észlelhetők és viszont, hogy a közérdekre előnyös mozgalmak ne merülnek fel. De nem csak a hivatalos körök érzik az ilyen jelentéseknek a szükségét, hanem az ipar és kereskedelem, ugyancsak a mezőgazdasággal foglalkozók is. Irányítólag hatnak a hivatalosan összeszedett, tehát a megbízhatóság jegyében álló statisztikai adatok a tudományos téren foglalkozókra is. Csak az a kár, hogy a jelentés nem foglalkozik részletekbe belemerülve városunk állapotával, pedig erre első sorban volna szükség, amit annak tudunk be, hogy alispánunk azt a város hatóságának a hatáskörébe utalja.

A jelentés első sorban a leégett szék-ház folyamatba levő építéséről számol be, melynek kapcsán rátér a vármegyei tűzoltószövetség megalakításának szükségességére. Az országos központi hitelszövetkezet szabolcsmegyei fiókjainak állapotával foglalkozik ezután és jelzi, hogy azok száma 1899-ben 15 volt, ma pedig 44-et tesz ki. Kimutatja, hogy a szolgabírói székhelyeken 11 és 58 között váltakozott a tárgyalási napok száma.

Az olvasó azonban érzi, hogy a kimutatás nem teljes, mert hiányzik belőle, hogy hány esetben kellett a szolgabírónak közvetlenül tárgyalni a felekkel.

A törvényhatósági élet köréből mint egy visszaemlékezéséppen hozza az elmúlt

félévben hozott közgyűlési határozatok fontosabbjait. Ezek ismeretes dolgok s így nem foglalkozunk velük.

Az egészségügyről szóló rovatból azt látjuk, hogy a mult év első felében 1000 léleknel 14:27-ot tett ki az elhalálozottak száma, amely az idén 15:71-re szökött fel. — Ebben nagy része van a ragályosbetegségeknek, amely 2027 esetben volt a megbetegedésnek oka és 254-en haltak el benne. Ezenkívül a tüdőbetegségek is sok áldozatot kivántak. Tüdődögülműködésben 659-en, tüdő-mellhártyalobban pedig 655-en haltak el. Összesen elhaltak a megyében 4516-an.

Az Érzésbet-kórházban 2134-en 37453 ápolási napon keresztül ápoltattak. A kiskisvárdai kórháznál 872 beteg után 13020 ápolási nap merült fel. (Nem mulasztjuk megemlíteni, hogy a kiskisvárdai kórháznak nincs telefonja, melynek hiányát nem csak a kórház vezetősége, Kiskisvárdán és másutt levő hatóságok, hanem a nagyközönség is érzi.) A tanügy rovatánál látjuk, hogy 450 tantermet egy tanfelügyelő ellenőrizni képtelen és szükséges egy segédtanfelügyelői állás szervezése. — A közutak kiépíthetőségéről és rendezetlenségéről tanuskodik, hogy alispánunk szerint a törvényhatósági közutak hálózatának újabb megállapítása válik szükségessé.

A távbeszélő hálózattal foglalkozik az ötödik fejezet. Megtudjuk belőle, hogy ez évben a nyirbogdányi járás községeit vonják csak be a hálózatba, mivel a póstaigazgatóság az építéshez nem tud elég embert adni. Ez nagy hiba a kinstár szempontjából is, mivel a telefon 18—25 százalék hasznót hajt az államnak s így jó üzletet képez. (Itt említjük meg, hogy a nagyváradi pt. igazgatóság megtagadta az asztali állomások szereltesét, már pedig erre a hivatalos használatban szükség van, mivel a fali gépeken 3-szor annyi idő alatt lehet csak egy rendeletet továbbítani, mint a közvetlen diktandót lehetővé tevő kézi gépeken. Ezt a kereskedelem és ipar is megérzi, mert egyes rendeletek leadásánál negyedórát is lefoglalják a hivatalos személyek a vonalakat. (Viszont igazat adunk a postának abban, hogy a telefonon csakis a rendelkező részeit kellene a határozatoknak leadni, és az indoklást, sablonos utasítások leadását írásbelileg kellene postán továbbítani.)

(Folytatása következik)

Pénteki levél.

Szent Panaszkodás.

Önagysága voltaképpen minden földi jóval megáldott uriaszony, és ha a természetből egy kicsikét ki tudna vetközni, bizony kedves és szeretetre méltó asszony lenne.

Testi épsége teljes, családi, társadalmi helyzete kivánsága szerinti, anyagi gondoktól független. Voltaképpen egyedüli hiányossága: hogy nincsen semmi baja.

Hát keres. Keres itt, keres ott, és keres, és talál mindenütt. Nincsen gondja: hát csinál magának. Sir, nyög, panaszkodik, elképzelhetetlen okok mián. Rendes napi foglalkozása elviselhetetlen nyög, és valamivel szokatlanabb körülmény teljesen kihibbantja a kerékvágásból.

Irigy másra. Van annak valamije, vagy nincs, voltaképpen ezt meg sem nézi, de valószínűvé veszi, hogy van. Ennek, amannak mindenkinek jobb dolga, jobb ura, szebb, egészségesebb gyermekei, tágasabb lakása, szebb függönyei, illatosabb virágai vannak, mint neki — sikerül.

Pedig igyekszik. Dolgozik, annyit, mint más három. Se éjjele, se nappala. Társaságba nem járhat, az utcaküszöbe tőle begyepesedhetik, és annak semmi láttatja. Semmi beismerés érte, és ha este elvégezi, reggel kezheti újból.

Hogy más is? Eh, Panaszkodás erre nem gondol. Más, az más. De ő. Csak ő. Mind ezek előtt, felett csak a maga baját

látja ezerszeresre nagyítva a legtermészetesebb kis ügyeket is.

És máj szinte az arcára, a szemébe van írva az örök, a nagy, megfélemlítő Miért? Miért vagyok én ilyen szerencsétlen? Miért csak az én ruhámat rongja el a szabó, miért csak az én házamnál esik ilyen kár? Miért nem törődik velem senki, miért nincsen az én munkám után elismerés?

Bár hiszen megvan az elismerés. Az ilyen, kiesinyes, mindennapi, — azonban a maga összességében mégis nagyon fontos munkákkal járó elismerés az urától, a gyerekeitől. Szent Panaszkodásnak azonban ez kevés, és minden kevés, és mindenkitől kevés volna, mert talán, ha megelégné, ha egy kicsinykét észébe jutna igyekezni a megelégedésre, — talán megfulladna az ő levegője, az örök panasz hiányában.

Sófia, 1908. október 24/7.

Világeseemények közepette.

Amiről oly sokat rebesgettek a világsajtóban, tényleg bekövetkezett. Bulgária kimondta teljes függetlenségét, nem törődve a nagy hatalmak esetleges ellenvetésével.

Szeptember 22-ike forduló pontot képez Bulgária történetében. Tirnovóban, a régi fejedelemségek és koronázási helyen a bulgár nép kikiáltotta a fejedelemségnek királyságra való emelését és a töröktől való teljes elszakadást, megtámadva ezzel az 1878-iki berlini kongresszus azon határozatát, mely Bulgáriát a török szultán névleges fennhatósága alá helyezte és mely megadja a szultánnak azt a jogot, hogy valakinek bulgár fejedelmé váló választásához az ő beleegyezése szükséges.

A kongresszus határozatait csakis az azokat létrehozó nagy hatalmak változtathatják meg. Ezt Bulgária nagyon jól tudta, midőn a merész lépésre határozta el magát.

I. Ferdinánd, ki szept. 22-ike óta (keleti időszámítás) a királyi címet viseli, előzetesen elegyengette a „göröngyöket” a nagy hatalmak képviselőinél. Házassága, budapesti látogatása mind ezt célozták. Hogy Európa részéről minő nézetnyilvánítással fogja szemben találni magát a kicsiny, de életerős Bulgária, azt, midőn e sorokat írom, tudni nem lehet.

A bulgár sajtó előre biztosítja az osztrák-magyar és francia elismerését és a német állam semlegességét.

Tulajdonképeni célom azonban nem a bizonytalan politikai kombinációk találgatása, hanem megközelítő és rövid leírása a nagy napnak, mely ezután piros-betűs nemzeti ünnepnap lesz Bulgáriában.

**

Verőfényes őszi nap van. A vénasszonyok nyara utolsó sugaraiban fűrészi a haldokló természetet. A Vitosa hóborított csúcsai tündöklő fényárban látszanak, amint a nap rájuk szórja már gyenge hőtelen sugarait. Mindenki a szabadba vágyik, élvezni a szabad levegőt, mely ma különösen a szabadság érzését kelti fel a szivekben.

Délelőtti 11 órakor súlyom szárnyakon repül a hir, hogy Tirnovóban a bulgár nép elvetette a bombát: kikiáltotta a királyságot. A bomba repül; hol fog leesni, mennyi és milyen áldozatokat fog követelni, az a jövő titka!

A hir hallatára lázba jönnek a szívek és pillanat mulva lobogó-árban uszik a város. Emberi lény, ki mozogni képes, mind az utcákon. Hisz' a szabad levegő oly édes, oly mámorító . . . pezsgésbe hozza a vért! (Ilyen lehetett 60 évvel ezelőtt egy márciusi nap nem messze a Duna-Tisza mentén.)

A nemzeti színű lobogók (fehér, zöld, piros) eszembe juttatják a Talpra magyar-t, és gondolataim ragadnak a rohanó árral, mely szabadnak mondja, szabadnak érzi magát és eltiporni kész azt, ki ellenkezőjét állítja.

— Szőrmeboák — Kézimunkák —

Blousok. Férfi és női fehérneműek

nagy választékban érkeztek

STERN SÁNDOR

uri- és női divat, kézimunka üzletében Nyiregyházán,

OOOOOO Pazonyi-utca 2. OOOOOO

Délután 2 órakor megjelenik írásban, vérpiros betűkkel nyomtatva a manifesztum első kiadása. (Igy jelenhetett meg hatvan évvel ezelőtt a 12. cikk nem messze a Duna-Tisza mentén . . .)

Eszembe jut Haine költeménye a magyar szabadságharcról és keblem tágu, érzem, belélekzem a szabadság szellőjét. Mert csak az tudja felfogni a szabadság eszméjét, varázsát, ki már rabbilincseket hordott. Mi pedig, magyarok, viseltünk bilincseket; nem is régen törtük le kezeinkről. . .

Örömműnnp van. Az üzleteket bezárják, a munkát félbehagyják. Ünnepe az egész ország. Néptömegek, katonacsapatok zenével járnak be a várost. „Hurrah” és „Éljen a királyság” kiáltások töltik be a levegőt. Leírhatatlan a lelkesedés.

Amint beáll az est, a diákság a polgársággal egyesülve nagyszerű fáklyásmenetet rendez a kivilágított utcákon. A tisztikaszinót óriási ovációkban részesítik. A tisztok egyike beszédet intéz a néphez, biztosítva őket a katonaság erejéről és kitartásáról.

A lelkesedés nem ismer határt. A tömeg követelésére megnyílnak a fejedelmi palota kapui és az ezer és ezernyi ember fáklyák fénye és folytonos zene hangjai mellett bevonult az udvarra. A fejedelemtől akarják látni. (Ferdinánd Tirnovóban van.)

Egetverő hurrázás közben megnyílik az emeleti terem ajtaja és kilép az orkélyre Eleonora fejedelemasszony, utána Boris a kis trónörökös, egy hadsegéd kíséretében. Hajlongva intenek köszönetet, mire a lelkesedéstől megrészegült tömeg lassan-nehezen elhagyja az udvart és ellepi a köztereket, hol zene mellett éjfélig is járnak a kolot . . .

Auspitz Márton.

HIREK.

Az új negyedév alkalmából tiszteletel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetések megújítása iránt mielőbb szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A főispán Tatos Lajos kislétai lakost anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

Az iskola év beköszöntése alkalmából a közigazgatási bizottság rendeletet intézett alispánunkhoz, polgármesterünkhöz, a főszolgabírókhoz, a tanfelügyelőhöz és a községek elöljáróságaihoz és szigorúan meghagyta az iskolázatásra vonatkozó rendelkezések betartatását.

Szabolcsmegye függetlenségi pártja f. hó 13-án d. u. 3 órakor gyűlést tart a Koronában.

A leány egyesület vezetősége kész van esztélyének programjával, amelynek igen sok száma szenzációt fog kelteni Nyiregyházán. A részletes műsort meglepetésnek tartják fenn s így mi sem árulhatjuk azt el.

A szabolcsmegyei gazdasági egyesület szarvasmarha kiállítását e hó tizenegyedikén, délelőtt rendezzi a heti vásártéren.

Választás. Ramocsaházán okt. 19-én segédjegyző választás lesz.

Bérbeadás. Thuzsér község vadászati jogát okt. 14-én adja bérbe.

Fehér Angora muffot meglepő szépen tisztít Gubula Mihály kelmefestő-, vegyiruha-tisztító- és pliszirozó-intézete.

Hangverseny. Füredi testvérek folyó hó 24-én hangversenyt tartanak a Koronában, mely iránt általános érdeklődés mutatkozik.

Agarászat. A szabolcsmegyei agarások f. é. nov. 4-én tartják meg szokásos versenyüket, melyre nov. 3-áig lehet nevezni Kauszay Ödönnél.

A főgimnázium egészségtanárává dr. Szilvássy Gyula kolozsvári orvost választotta meg, aki Nyiregyházára teszi át lakását.

Gondnokság. A törvényszék Koosis Apollónia fényeslitkei, Kohn Herman szentmihályi és Szabó János orosi lakosokat gondnokság alá helyezte.

Öngyilkosság. Harsányi Rebeka ibrányi varrólánny megmérgezte magát. Tettének oka ismeretlen.

Eltűnt. Demeter Istvánné besenyődi lakosnő lakásáról eltűnt. A nyomozás megindult, mert büntény látszik fenn forogni és a besenyődiekből nem halt ki a virtus.

Tiszába fuladt. Szalek András nagysziget tanyai kovács mester Pataki János nevű tanulója egy héttel ezelőtt a Tiszára ment vizért s azóta nyoma veszett.

Chrysanthemumok. Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virággazdag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változatokban neveltettek és kultiváltak. Mint minden, a mi ezen csodás exotikus országból azon időkben szárnyra kapott, úgy az akkori jelentések is kételkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találtak hitelre. Végre mégis, körülbelül 32 évvel ezelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába. — szakavatott látásokkal, csodálattal és bámulattal telve szemlélhették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művészete és szorgalma folytán elővarált. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtaiknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizáció (éghajlathoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára emelkedtek a chrysanthemumok, mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából legott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóságos chrysanthemum kultuszt teremtett a versenyző kertészek között, — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették. Hazánkban az ismert Mühle Árpád temesvári cég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltettek fel chrysanthemumok mesés nagyságu virágokkal és ugyancsak onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé. Mühle Árpád ur Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepezt téli virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly nagyszerű eredményeket, mint a milyeneket az angol és amerikai tenyésztők elértek. Tapasztalatait a múlt évben megjelent „A Chrysanthemum Tenyésztése”, sajtó kiadás, ára 2 korona — című művében leírta s évenként megjelenő őszi árjegyzéke mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszébb és legújabb fajtaikat, a melyek azt őszi hónapok folyamán viritani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

Jön a kolera. A héten felhívta egyik előfizetőnk figyelmünket arra, hogy a Dessewffy

és a Kistéri, valamint a pacsirta utcán levő közutak vize tisztátlan. Az egész városrészt magánházaktól igyekszik beszerezni ivóviz szükségletét.

Veszedelemes vállalkozás. Bő szüret és kevés hordó ez a jelszó az egész országban. Van is keletje városunkban is a különféle hordóknak, melyeket egyes vállalkozó emberek a kisvasut sinjeire felhőngörítve szállítanak tova. Tegnapelőtt este 4 drb. 2—2000 literes hordót hōngörgettek a vasuti uton végig, mely kicsibe mult, hogy a Dombrád-felé indított motor, emberestől el nem gázolt. Jó volna szemmel tartani a vágányokat és az egy évvel ezelőtt megrendelt izzó lámpákat a sinek mellett felállítani.

Lépre ment pillangók. Rendőrségünk dicséretes buzgalommal fogdossa össze az éjjeli lepkéket. Jól is teszi, mert a napokban többen jelentették szerkesztőségünkben, hogy egyes facér cselédlányok kimutatható keresetforrás nélkül hónapokon át élnek Nyiregyházán. Az intézkedés helyes és a lakosság érdekében szigorítandó.

Ismét veszettség. A Tamásbokorban pár héttel ezelőtt veszettség fordult elő, honnan a kutyák más tanyákra is szétfutottak. A gazdák nem tartották meg a kötvartási rendeletet s így eset meg hogy Szakos János kutyája megveszett és szabadon járva megmarta nevezett 9 éves lányát akit a Pasteur intézetbe szállítottak fel. A szabadon járó kutyákat a tanyákon most a csendőrség leövi s így hihető hogy további megbetegedéseknek elejét veszik.

Új szolgabírói székhely. Nyirbaktán egy új szolgabírói székhelyet akarnak a szomszédos községek létesíteni, amelyhez Lórántháza, Rohad, Jákó, Besenyőd, Vaja, Eör, Ófehértó, Levelek, Magy, Mada, Dobos, Laskod, Petneháza, Kércs, Ramocsaháza, Ibrony és Apagy tartozna. A hivatalos teendők szaporodása magával hozta a szolgabírói hivatalokban alkalmazottak létszámának folytonos emelését és így nem új hivatalok létesítéséről van szó, hanem a decentralizálásról, amely kevés költséggel teszi lehetővé, hogy a szolgabírák személyesen is ismerhessék a a körzetükhöz tartozókat s ezen felül a polgárság könnyű szerrel végezhesse el teendőit. Nagyon is megokolt az az újabb hangoztatott felfogás, hogy minden szolgabírónak külön kerületet és székhelyet kellene adni.

Lopott ló. Balog János ujfehértói lakos 7 éves kanca lovának nyoma veszett. Lopás látszik fenn forogni.

Tüzek. Veszedelemes tűz keletkezett szerdán éjjel ismeretlen okból a Rosenthal Gyula nagykereskedő raktárában. A tűzoltóság segítségére katonaság is vonult ki, melynek segítségével reggel tájon lokalizálták a tüzet. Az árukban 80000 az épületben pedig 10000 koronára becsülik a károsodást.

Ugyanazon éjjel kigyuladt a Lakner Ödön orosi-szőlőbéli borháza is, amelyből az ott hálóak alig tudtak kimenekülni.

Ismeretlen örült. Körülbelül 8 héttel ezelőtt hoztuk, hogy Turán egy oláh asszonyt fogtak fel és szállítottak be Nyiregyházára. Azóta a rendőri lapok hozták a nevét megmondani vonakodó asszony arcképét, azonban eredménytelenül. Most az asszonyt az örültek házába fogják beszállítani.

Államsegélyek a debreceni keresk. és iparkamara kerületében. Legutóbbi közgyűlése óta a keresk. és iparkamara felterjesztései alapján a kereskedelmi miniszter a következő államsegélyeket engedélyezte: Binder

Saját gyártmányu glase
börkeztyük 2 K. 40 fill.

MELLFÜZŐKET (Miedert) mértékszerint jótállással készít

Blumberg József keztyü-, kötszer- és fűzőkészítő

Nyiregyházán, Városház-tér 2. (R. k. Parochia épület.)

Ferenc nagyboesköi asztalosnak 1 drb. kézi hajtású furó-véső és 1 drb. faesztergát szerzőkkel, Cutrin Bernát háziipari vállalkozónak négy éven keresztül 500 tehát 2000 korona segély Nagy Károly nagysomkúti asztalos mesternek 1 drb. kézi hajtású furó-véső gépet, Csukás Lajos debreceni reszelő-vágónak 1 drb. Frolvein féle reszelővágó gép, Első magyar ón acél áru gyárnak (M.-Sziget) 21 drb. különféle műhelyfelszerelést, Szabó László karcagi szücs mesternek 1 drb. szücs varrógépet, Ácsi Kovács János karcagi fazekasnak 1 drb. mázórló-kópár, 1 drb. agyaggyuró gép, Molnár Demeter szolnoki szabó iparosnak 1 drb. gomblyuk varrógép, Váradi Lajos kunszentmártoni iparosnak 6 drb. kézi szövő székét, Első debreceni gözcukorka gyárnak 10000 korona értékű különféle gépberendezés, Árdánházi ipari hitelszövetkezetnek 1 drb. szabó ipari gép, Berta Márton kunszentmártoni cipész iparosnak 1 darab gomblyuk varrógépet, Markovics József beregszászi kályhásnak két drb. dob-malom, egy darab agyagzúzó, egy darab sik-szítát, egy darab hidraulikus sajtó, Nyirbaktai ásvány finomítónak állami kedvezmények, Árvay Ferenc munkácsi szijgyártónak 1 drb. szijgyártó varrógépet, a mellékes költségekkel, — Zboján Lajos máramaroszigeti timár iparosnak 1 drb. Glaser-féle Unión hasított két késsel, továbbá u. e. rendszerű, E. R. S. jelű cservágót a hozzávaló járgánnyal és mellékes költségekkel együtt, — az alsóremetei, beregkisfaludi, beregkövesdi, bilkei, iloncai, hátmegi, nagyrákóci, rakaszi, tókésfalui kosárfonó szövetkezetek részére egy-egy veaszóhasító és gyaluló gépet, — Palaticz Jenő nyiregyházi szücs mesternek egy szücs varrógépet, — Kerékgyártó István orgona építőnek Debreczenben 3180 korona gépberendezést, — Dezső Péter mezőtúri fazekas mester 1 égető kemence építésére 1200 koronát, — Weizer Alajos dévaványai háziiparosnak évi 1500 korona segélyt öt éven át, tehát 7500 koronát, — a debreczeni csizmadiaáru-termelő szakcsoportnak 20000 korona értékű gépberendezés megváltását — a herceg Odescalchy féle rétközi kengyergyár céljaira az 1899. évi XLIX. t. c. -ben körülírt adókedvezményeket, Paksi Benjámint szolnoki asztalosnak gépek megváltása címét 6500 koronát.

Házinyul tenyésztők finyelmébe. Darányi Ignác megbizta Hreblay Ernő, kolozsvári áplattenyésztési felügyelőt, hogy a házinyul tenyésztésére nézve az érdeklődőknek adjon felvilágosítást.

A földmivvelésügyi miniszter most állította össze pontosan a múlt év bortermelési statisztikáját. E szerint 3,068.427 hektoliter mustból készült új bor. Az összes szőlőterület pedig 4,792.575 katasztrális holdat tett ki. Az ez évi bortermés körülbelül 70 százalékkal jobb a múlt évinél.

A selyemtenyésztés állapotáról most számol be a selyemtenyésztési felügyelő. Ebben az évben 75.422 család foglalkozott vele 2300 községben és 3 millió 240 ezer korona keresethez jutott. Szabolcsmegyében nem nagyon karolták fel a selyemtenyésztést, aminek az az oka, hogy itt jobban jövedelmező foglalko-

zások vannak. Inséges vidékeken azonban avagy mellékkeresetként űzve, kétségtelenül jótétemény a selyemtenyésztés.

Lopott gyűrű, tettes és tulajdonos nélkül. Sikerült fogást csinált rendőrségünk, amidőn Bacsa Károly és Hrenkó József itteni lakosoktól egy 10 koronáért vett briliáns kövű aranygyűrűt elkobzott. Az eladót Bacsaék nem ismerték s ennek dacára rendőrségünk kinyomozta, hogy a gyűrűt Miskolcra lopták el, melyet az ottani tulajdonoshoz juttattak.

A muzeumok és könyvtárak orsz. bizottsága javaslatot tett a miniszternek a műemlékek védelméről. Ajálja, hogy az iskolákban, népies felolvasásokon ismertessék meg a néppel a földalól előkerülő régiségek becsét, és hívják fel a gazdálkodókat az ilyen tárgyaknak a hatósághoz való jutására. Jutalmakat is szeretne adni a nagyobb becsületek beszolgáltatónak. Az eszme igen szép és Szabolcsmegyében is érezzük a hiányát mivel gyakran pusztulnak el régiségek avatatlank kezén.

Diszeloadások az Apolló színházban. Az Apolló színház tevékeny vezetősége élvezetes és tanulságos estéket rendez e héten a városi színházban. Műsoron van: Öfelsége I. Ferencz József császárra koronázásának 60 éves évfordulójára, ez év június 2-án rendezett „Jubileumi hódoló körmenet”. Nagyszabású történelmi felvonulás, mely látványosság szempontjából ez óriási arányaival páratlanul áll. E képet Öfelsége legmagasabb beleegyezésével a Pathé cég az udvari páholy közvetlen közeléből vette föl, a hol a menet a legszebben kialakult. A kép remekül sikerült s kb. 1500 m. hosszban pompásan, élethűen mutatja be a felvonulás legszebb részleteit. E szenzáción kívül még több újdonság is be lesz mutatva, úgy hogy a szombat, vasárnap és hétfői előadásokon valószínűleg monstre műsorral lép az Apolló a közönség elé. Kiemelendők még: Egy furfangos kaláber kompánia! Nagyon mulatságos jelenetek. Rejtélyes karikatúrák! Rendkívül érdekes artista trükk. A vén kisasszony cicája! Kétféle humorú kép, nagy derűtséget keltő jelenetekkel. Vasárnap d. u. 4 és 5 órakor félhétváru deák- és gyermekelőadások. Műsoron: Az elvarázsolt várkastély! Gyönyörű színes látványosság. Andersen tündérmeséi után. Hétfőn este nagy dísz elite előadás. Műsoron: A jubileumi körmenet! A sicíliai eremiták! Nagyszerű természetes felvételek e szerzetes rend érdekes életviszonyairól. Pompás sicíliai tájképek. Ezenkívül remek elite műsor. Kezdeté mindenkor este 8 órakor.

Szüreti bál. Vasárnap, folyó hó 4-én tartotta a nyiregyházi iparos ifjuság önképző egylete nagy érdeklődés mellett szüreti bálját. Ugy az erkölcsi, mint az anyagi siker most sem maradt el, és a jelen voltak a legjobban kedvben maradtak együtt kivilágos kiviláradtig.

Vasuti menetrend.

(Érvényes 1908. október hó 1-től.)

I. Nyiregyházára érkezik:

Debrecen-felől 6:41, 9:57, 1:37, 5:37, 8:24, 12:18
Szerencs-felől 6:31, 10:03, 1:39, 7:00, 8:43
Csap-felől 6:22, 8:46, 1:10, 8:15
Mátészalka-felől 6:15, 1:04, 5:13
Vásárosnamény-felől 6:25, 1:16, 6:46, 8:50
Tiszalök-felől 6:10, 10:03, 5:00
Dombrád-felől (Máv.) 6:37, 9:51, 1:31, 3:31, 8:28

II. Nyiregyházáról indul:

Debrecen-felé 4:49, 6:50, 10:14, 2:08, 7:37, 8:56
Szerencs-felé 6:59, 10:04, 3:44, 5:46, 8:58
Csap-felé 6:55, 11:30, 2:00, 7:16
Mátészalka-felé 7:05, 1:50, 7:28
Vásárosnamény-felé 7:12, 10:30, 2:46, 7:23
Tiszalök-felé 7:10, 10:04, 5:55
Dombrád-felé (Máv.) 6:09, 7:21, 11:46, 2:14, 5:48

A természetes zsiradék védelme. A földmivvelésügyi miniszter legújabb elvi jelentőségű határozatban mondotta ki, hogy kókusz-zsir csak a mesterséges élelmiszer jelzővel hozható forgalomba. Ennek elmulasztása az 1895. évi XLVI. t. c. 4. §-a alapján büntetendő. A vaj szó a mesterséges zsiradékon nem alkalmazható.

Fűzfatelepek. Régi panasz nálunk, hogy csemegeszőllő kivitelünk kosár hiány miatt nehezen fejlődik. Ezen csak fűzfatelepek létesítésével és a kosárfonás fellendítésével lehetne segíteni például a hegyvidékeken a kedvező eredmény hatása alatt olyan nagyarányú fejlődésnek indult a kosárfonás, hogy a háziiparosok tekintélyes része az ottani fűzessző-készlettel szemben támasztott nagy kereslet következtében már most alig képes nyers anyaghoz jutni. A bajon segitendő, Darányi földmivvelésügyi miniszter ujabban ismét 16 hold nemes fűztelep létesítését rendelte el. A telepek részére egyúttal megfelelő földforgatási segítséget és kellő számú fűzdugványt adományozott. Az intézkedés következtében az új telepek előreláthatólag már a közel jövőben képesek lesznek a hegyvidéken a szükséglet most még hiányzó részét fedezni.

Meggyuladt raktár. Lapzártakor értesülünk, hogy a Rosenthal Gyula leégett raktárának a romjai ismét kigyuladtak. A tűzoltóság kivonult a három napon át lappangó szikrától lángra gyuladt áruk eloltására.

A „Nyirvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” ma tartotta meg a részvényeseknek élénk érdeklődése mellett Zoltán Sándor elnöklése alatt az alakuló közgyűlést. — A részvénytársaságnak alaptőkéje 500,000 korona, mely 1000 darab 500 koronás névértékű részvényre oszlik. — E pénzügyi üzleti működését folyó évi december hó 1-én, Pazonyi-utca 7. sz. alatt, a Király-féle házban megkezdte.

Az újfajta árverési hirdetések. — Sűrűn közli már a hivatalos lap azokat az árverési hirdetményeket, melyekre a végrehajtási novella vonatkozó határozománya értelmében az árverést szenvedő neve nincs kitéve. Valóságos torzszülöttei ezek a hirdetések az írászta mellett okoskodó, az élet követelményeivel nem számoló jogászai bölcsességnek. A sok közt kiragadunk egy példát: Hirdeti a végrehajtó, hogy a Budapesti takarékpénztár javára 4460 kor. követelés erejéig alperesektől lefoglalt csikók, lovak, szekerek takarmány stb. Daróc községében alpereseknél október 8-án megtartandó birói árverésen elfognak adni. A hirdetmény felhívja azokat, akik a vételárból való kielégítéshez elsőbbségi jogigényt formálnak, hogy ezt a

KINCSET TALÁLT A GAZDA

a kőbányai

száritott hizósértéstrágyában.

Minden gazdasági növénynél, de különösen

a szőlőben 100% terméstöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számtalan hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál a:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schlettrumpf és Társa.

végrehajtónak jelentsék be. Már most a jogigénylők, ha a vidéken laknak, nem tudják hogy a község melyik házában tartatik meg az árverés, szóval olvasnak egy árverési hirdetést, amelynek az árverést szenedők-neveinek kitüntetése nélkül semmi értelme és kár a pénzért ami a közzététel kerül. Ha ez sem bolondgomba, akkor nincs bolondgomba a világon. —

Egy rendkívüli orvosi eredmény képezi most a pestmegyei Bia község lakosságának sensációját. Molnár Imre odaváló 25 éves leány 9 év előtt Lupusban megbetegedett és azóta megszakitás nélkül kezelte magát orvosilag. A szt. István, Szt. Rókus, a zsidó kórház bőrgyógyászati osztályain finsen, Röntgen, izzó — vas stb. minden modern gyógymód szerint lett kezelve, majd két egyetemi tanár kezelte huzamosabb időn át. Ezen kezelés alatt a betegség azonban folyton pusztított. Elvesztette fél orrát, egyik szemöldökét, két fülkagylójának felét, arcát meg sebek éktelenítették el és két év óta egyik lábát annyira megtámadta a betegség, hogy egy év előtt a láb amputálását akarták utolsó mentésnek alkalmazni. Több Lupus beteg tanácsára három hónap előtt Dr. Kovács Izsó fővárosi orvos kezelésébe lépett. Dr. Kovács (V. Vácikörut 18. l-om.) csakis a vér vegyi tisztításával rövid három hónap alatt a beteget annyira rendbe hozta hogy arca begyógyult és beteg lábán újra bot nélkül tud járni és dolgozni. Valóban bámulatos az eredmény és még csodálatosabb ezen kezelés egyszerűsége! Mint megbízható forrásból tudjuk Dr. Kovács az utolsó 5 év alatt ily módon közel 20 súlyos Lupus beteget gyógyított ki, a kiknél visszaesés nem lépett fel.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ékszerre van szükséges, és ezt jutányos áron óhajtja beszerezni, úgy forduljon bizalommal **Vrabecz** órás és ékszerészhez Nyiregyháza Iskola-u: 8 Javitásokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett készít.

Tűzijátékokban ujdonságok Hirschler Mór fűszerkereskedőnél, volt **Török Péter**-féle üzlet. Ugyanott m. kir. **lőporáruda, vadász, flóbert és revolver töltények** árusítása.

CSARNOK.

Napló kaukázusi utamról.

Irtá: Hlatky-Schlichter Miklós.

VII/21. Kedd. Kisszlavodszk a Kaukázus egyik legszebb és legfiatalabb fürdője; a szomszédos Pjatigorszk versenytársa és a wlagyikawkázi vasut-társaság végállomása. A város maga rendetlen és piszkos, de a fürdőtelep annál fényesebb. Az állomásról az „Európa” szállodába hajtottunk, hol egy alacsony, a legkülönfélébb szagoktól illatozó sötét kis lukat kaptunk, csekély 4 rubelért (10 kor.) naponként. Csendesben megadtunk magunkat a sorsnak és elsétáltunk a gruppába, a fürdő-parkba, mely óriási nagy helyen terül el.

Közvetlen a bejárat mellett van a gyógyforrás, melyet a cserkeszek után „mazzán”-nak neveznek. A forrás után mely egy magas üvegboltozatos teremben van, a kereskedők bódéinak megszámlálhatlan sokasága következik, hol a legerősebb csecse-becséktől kezdve a jellemző orosz, tatár emlékekig a legtarkább tömegben mindenfélét árulnak.

Egy a közelben levő étteremben leültünk ebédelni. Meglehető távolságban tőlünk, a kurszalón előtt egy nagy vegyes, vonó- és fuvó hangszerekkel ellátott zenekar játszott, melynek hangjait hol elmosódva, hol pedig kivehetően, tisztán hozta felénk a szél. Már régebben gyanus volt nekem a zene, de most... álmélkodásunkban letesszük a villát, a szél egész határozottan felénk hajtotta a dallamot... Ne haragudj édes rózsám sokáig, tied leszek koporsóm bezártáig...

Hamar lenyeltük az utolsó falatot és szaladtunk a zenekarhoz. A kifüggesztett programmon tényleg jelezve volt a magyar nóta. Jól esett hallani ezt a régi, ismerős magyar nótát, és mégis olyan kellemes, fájós érzés fogott el arra a gondolatra, hogy szeretett mieinktől, szép Magyarországtól négyezer kilométer választ el.

A délután hátralevő részét sétálással töltöttük el, majd 7 óra körül a színházhoz mentünk, hol Csejkovszki nagy operáját, a „Pikovaja Dáma”-t adták. Vendégszereplésen ott volt a Szt.-pétervári cári operaház nagy tenoristája, Lew Zinowjeff.

A színház előtt, mely a wlagyikawkázi vasut-társaság tulajdona, óriási park és egy nagy tér terül el, mely csak úgy hemzsegett az elegáns, fényes közönségtől.

Az előadás 8 órakor kezdődött meg. Felvonások között a színház előtti téren mozi, confetti dobálás és nagyszabású tűzijáték volt zene kísérettel, melynek egyik száma nagy örömmre Liszt egyik gyönyörű sim fóniája volt, melynek motívjai a Rákóczi induló egyes részleteiből, kuruc és népdalokból van összeállítva. Szállodánkba megérkezve az ágyak vetetlenek voltak. Mivel már 1 óra körül járt az idő, nem akartak ágyneműt adni, de végre hoztak valamit és mi bizony nem igen nézegettük, hogy milyen, hanem a nehéz harc és háború után az elfoglalt ágyakon csakhamar elaludtunk.

(Polyt. köv.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Nyiltér.*

Figyelmeztetés.

Az uradalmi polenai savanyuvíz közkedveltsége által indítva, utóbbi időben egyesek „polenai víz” elnevezés alatt forgalomba óhajtják hozni közönséges szén-savval telített — minden gyógyhatás nélküli — szenyvizüket és ezzel a közönséget tévedésbe akarják ejteni.

A t. c. fogyasztó közönség érdekében szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy az orvosi világ előkelőségei által kitűnő gyógyhatásának elismert

„Uradalmi polenai víz” vignettáján és ónkupakján, ugyszintén duóján az

„Uradalmi polenai víz” jelzés határozottan ki van tüntetve, miért is kérjük erre figyelemmel lenni és a nem ily jelzéssel ellátott palaczkokat visszautasítani.

Uradalmi ásványvizek bérlősége Szolyván.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

Hirdetések.

1511—1908. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltótörvényszék 47451/908. számú végzése által Frank és Steiner budapesti cég végrehajtató javára 575 korona 50 fill. tőke, ennek a végzés szerint számítandó 6 százalék kamatai és 3 kor. 40 fill. hird. díjjal eddig összesen 121 korona 50 fillér perköltés költségére elrendelt elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 856 korona 50 fillérre becsült cipő és csizma árak, lábszár védők stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbírósnak 1908. V. 790/5 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyházán, alperes Városháztéri üzletében leendő eszközzésére 1908. évi október hó 16-ik napjának délután 2^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1908. évi október hó 3. napján.

Oláh Gyula
kir. bir. végrehajtó.

☺☺☺ **Telefon 19.** ☺☺☺

MANDL EMIL szénraktára.

Nyilt egész fuvarokban avagy a raktáramban átvéve

100 kg. Porosz szalon-szén	4 kor.	— fill.
100 „ „ téglabrikett	4 „	— „
100 „ Tatai tojásbrikett	3 „	60 „
100 „ Királdi szén	2 „	40 „
100 „ Vágott fa	2 „	40 „

500 kilogrammnál kisebb tételek zsákolva 20 fillérrel magasabb árban.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűnőbb minőségű

„BÓNIOL”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

NESTLÉ

GYERMEKISZTJE
csecsemők, lábbadozók
gyomorbetegségekre.

A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Hirdetések

jutányosan fevé-
tetnek a kiadóhivata-
ban.

Szőlő oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „Delawaré”-ből 1½ millió készlet.

Olesó ár és pontos kiszolgálás.

Szűcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg

SIRKÖVEK

mindenféle a akban és nagyságban
legolesőbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINAL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Pályázat

pénztárnoki állásra.

A „Szabolcsvármegyei Népbank Mint Szövetkezet” a lemondás folytán megürsedett pénztárnoki állásra 1800 kor. évi kezdő fizetés mellett és az évi nyereségből a tisztviselőkre eső szokásos jutalékkal pályázatot hirdet. A megválasztott pénztárnoktól 8000 korona biztosíték letétele kívántatik meg. Könyvelési teendőkben jártasak előnyben részesülnek. Az állás lehetőleg folyó évi november hó 1-ikén foglalandó el. Sajátkezüleg irt, a képesítést, eddigi működést és előéletet igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvények legkésőbb f. évi október hó 20-ig nyújtandók be fenti intézet igazgatóságához.

Nyiregyházán, 1908. évi szeptember hó 21-ikén.

Az igazgatóság.

Dukes és Herzog

Galgócz. Budapest.

Telefon: Galgócz 1. sz. V. Váci-körut 74. sz.
Budapest 88-09. sz.

C z i k k e k :

Szárított répaszelet.	Superphosphát
Szárított moslék.	Thomas salak.
Szárított sertéskőly.	Kálisók.
Malátacsira.	Chili salétrom.
Melassa.	Szárított marhatrágya.
Foszforsavas mész.	Trágyagyeps.
Olajpogácsák.	Kénsavas amoniák.
Korpa.	Enyvtelen esontliszt.
	„Ideál” takarmány répamag.

Az őszi idényre már megérkeztek

KREISLER SIMON

divat és kézműáru üzletébe Nyiregyháza

a legújabb kosztüm-kelmék, flanelek, loden-kelmék,
mosóbarchetek.

Raktáron tartok valódi cérna, damast, gradli és schiffon vásznakat.

A legújabb

angol gyapju kelmék uri- és fiú öltönyökre

nagy választékban.

Továbbá ajánlom kizárólagos szőnyegáru üzletemet ahol mindennemű függönyök, asztalterítők, linoleumok, paplanok, matracok, mesés olcsó árakban szerezhetők be.

Tisztelettel:

Kreisler Simon.

Eladó szén!

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy a telepünkön levő

elsőrendű poroszszén

készletünk egy részét áruba bocsátjuk és pedig nagyban kocsiszámra, kicsinyben métermázsánként.

Venni szándékozóknak, városi irodánkban (Vármegyeház-tér 10. sz.) jelentkezhetnek.

Nyiregyházi
Villamossági Részvénytársaság

Az érdeklődőknek ezuton hozzuk tudomására, hogy az általános szüret Kemeccsén f. hó 12-én és 13-án fog megtartatni.

Kemecse, 1908. okt. 6.

A szőlőskert felügyelősege.

Allandó raktár
gyászkalapokban

HALMÁGYI SÁMUEL UTÓDA

Nyiregyháza és vidéke legnagyobb női divat és kalap áruháza.

Tokaji-utca 1. sz. (Főtér.)

1908.

1908.

Az őszi és téli idényre a legelegánsabb újdonságok megérkeztek

óriási választékban és bámulatos olcsó árak

mellett kaphatók: szőrme és plüsch kabátok, Ferenc József zsaketek 26 kor.-tól feljebb, városi és utazó bundák, leány és gyermek felöltők minden minőségben.

Párisi modell kalapok!

Párisi modell kalapok!

Bámulatos
olcsó árak!!

A nagyérdemű hölgyközönség b. pártfogását és személyes meggyőződését kérve vagyok kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel Utóda.

Női
pongyolák.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legújabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel Guttman Henrik.

Főüzlet:
Telefon 140.

Nyomda:
Telefon 182.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)
könyvnyomdája, könyv- és papírkereskedése és könyvkötészete
Nyiregyháza, Városház-épület.

TANKÖNYVEK

új és használt állapotban
melyek az összes helybeli tanintézetekben és elemi iskolákban az 1908—9. tanévben használatni fognak

a legjobban beszerezhetők.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stíli ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legújabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve,
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Sirkövek

tíz százalékkal
olcsóbb
mint bárhol.

Nyiregyháza,
Kótaji-utca 5. szám.

Használt tölgyfa HORDÓK

minden nagyságban és gesztenyefa
transport-hordók jó állapotban
jutányos áron eladók.
Wolf Lipót Fiai cégnél
Kismartonban, Sopron m.

Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

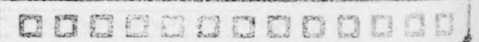

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schieht szarvasszappannával

tisztítsunk. É szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítandó célra, még ott is, hol különleges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségesítettik.

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Káლისyndikátus vezérképviselője

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Lichtenberg Jakab

legnagyobb cipőraktára

Nyiregyházán.

(R. kath. parokhia sarok.)

Mértékutáni megrendelések gyorsan foganatosíttatnak.

Aki olcsón akarja őszi láb-beli szükségletét beszerezni és hiányát érzi női, férfi- és gyermek cipőknek, avagy férfi- és gyermek csizmáknak, forduljon bizalommal hozzám és előre is biztosíthatom, hogy szolid árak mellett, pontosan és elsőrangú készítményekkel fogom kiszolgálni. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség jóakarata ajánlva, vagyok tisztelettel

Lichtenberg Jakab.